

4. Шкарин В.В. Кто ясно мыслит – тот ясно излагает (о проблеме терминологии в эпидемиологии) / В.В. Шкарин // Журн. микробиологии, эпидемиологии и иммунологии, 2002. - № 4. – С.34-38.

5. Шкарин В.В. О культуре научной медицинской лексики / В.В. Шкарин // Нижегородский мед. журн. 2004. - № 2. - С.21-32.

Реферати

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Скікевич М.Г., Аветіков Д.С.

Виховання професійної спрямованості студентів-медиків означає формування морально-психологічної готовності до роботи лікаря-стоматолога. Суспільству потрібні фахівці, для яких знання іноземної мови є професійною необхідністю. На сучасному етапі перед вищою школою поставлено завдання, яке орієнтує навчання медицині на англійській мові студентів-іноземців. У більшості студентів-іноземців знання англійської мови недостатні. Викладачам необхідно розуміти важливість розглянутого питання. Майбутні фахівці, студенти-іноземці, клінічні ординатори, аспіранти медичної академії повинні вміти слухати і отримувати корисну інформацію із усних презентацій, повідомлень, лекцій, доповідей, що є важливим академічним і професійним умінням.

Ключові слова: освіта, іноземні студенти, англійська мова, інформація, знання.

FORMING OF PROFESSIONAL ORIENTATION FOR FOREIGN STUDENTS AT STUDY OF STOMATOLOGICAL DISCIPLINES IN ENGLISH LANGUAGE

Skikevych M.G., Avetikov D.S.

Education of a professional orientation of medical students means formation of moral and psychological availability for service of the doctor - the stomatologist. Experts for whom the knowledge of a foreign language is professional need are necessary to society. At the present stage the important task is set for the higher school. It is necessary to teach on English medicine for students foreigners. The knowledge of English isn't enough at the majority of students. Teachers need to understand importance of a question which is considered. Future experts, students foreigners, clinical interns, graduate students of medical academy have to be able to listen and receive useful information from oral presentations, messages, lectures, reports that is important academic and professional ability.

Key words: the education, foreign students, English language, the information, the knowledge.

УДК 616.1/4+376.68

І. М. Скрипник, О.В. Новак, О.Ф. Горко, І.С. Маслова, О.А. Шапошник, Н.И. Триходько
БДІЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Дніпро

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Основними вимогами до сучасного спеціаліста і випускника медичного вузу є високий рівень наукової і практичної підготовки, організаторські здібності, висока культура і ерудиція. Це дає можливість бути конкурентно-спроможним на ринку праці, особливо за кордоном. Рівень знань, здібностей до самостійного творчого мислення у студентів різні, тому навчання передбачає індивідуальний підхід, особливо у студентів-іноземців. У клініці внутрішньої медицини закладається формування майбутнього лікаря – людини, збагаченої медичною теорією та вміннями клінічно мислити. На досягнення цього і спрямована організація навчання студентів-іноземців на кафедрі внутрішньої медицини.

Ключові слова: внутрішня медицина, клінічне мислення, студенти-іноземці.

У сучасних умовах перед вищою медичною школою стоїть завдання не тільки підвищувати професійний рівень підготовки лікарів-спеціалістів, але і виховувати студентів у дусі культурного розвитку, гуманізму, милосердя, деонтології, моральності. Неможливо відокремлювати знання, вміння і навички у сфері підготовки від загального розвитку. Основними вимогами, які необхідні для сучасного спеціаліста і випускника медичного вузу, мають бути широка наукова і практична підготовка, яка дозволяє оволодіти своєю спеціальністю; організаторські здібності, що дає можливість на практиці застосовувати принципи наукової організації праці, вміння спілкуватися з людьми, правильно будувати взаємини в колективі, висока культура і ерудиція.

Коли ставиться питання про те, яким має бути випускник медичного вузу, коли йдеться про його формування, неможливо говорити тільки про професійну підготовку. Це не тільки тому, що обмежено, але і тому, що до складу будь-якої професійної підготовки спеціаліста входить формування його загального світогляду. Тому, завданням вищої медичної школи є досягнення кожним студентом максимального розвитку його інтелектуальних здібностей, як майбутнього лікаря, його всебічне і гармонійне вдосконалення, опанування основами спеціальності [3].

У процесі навчання іноземних студентів виникають певні труднощі, пов'язані з розкриттям предмету та формуванням логічних суджень у зв'язку з недостатнім знанням мови. Складнощі мовного спілкування потребують значної затрати часу на виявлення поточного рівня знань. У навчанні студентів-іноземців потрібно враховувати країни їхнього походження, розповсюдження в них тих чи інших захворювань, особливості впливу характеру харчування, клімату, національних традицій на патологію внутрішніх органів.

Для того, щоб індивідуалізувати навчання студентів-іноземців, враховується рівень базисних знань, бажана спеціалізація, умови майбутньої праці, необхідність підготовки до ліцензійних і державних іспитів як в Україні, так і вдома. У клініці внутрішньої медицини закладається формування майбутнього лікаря – людини, збагаченої медичною теорією та вміннями клінічно мислити. На досягнення цього і спрямована організація навчання студентів-іноземців на кафедрі внутрішньої медицини.

Внутрішня медицина – найбільш об'ємний і важливий розділ клінічної медицини, знання якого необхідні лікарям усіх спеціальностей. Основною метою викладачів кафедри є розвиток клінічного мислення студентів, яке базується на знаннях, питаннях теорії та вмінні правильно оцінювати і порівнювати результати різних досліджень, тому що клінічна діяльність – це поєднання знань та досвіду, мислення і інтуїції. Мета навчання полягає не стільки в безперервному накопиченні знань, скільки у формуванні здатності самостійно ці знання знаходити, засвоювати, оновлювати, ефективно використовувати у професійній діяльності, тобто на орієнтації розуміння проблеми, узагальненні, систематизації, самостійній аналітичній роботі студента. Важко розраховувати на успіх, якщо випускники

не в змозі сформулювати правильно клінічний діагноз, дати пояснення діагностичної помилки, викласти загальні принципи диференційної діагностики, охарактеризувати критерії прийняття або відхилення діагностичної гіпотези, відрізнити постійний симптом від специфічного, провідний від допоміжного і т.п. Діагноз – це знання і досвід клініциста. Розпізнавання хвороби ґрунтується на знанні семіології і вмінні логічно мислити, клінічному досвіді та здібностях інтуїтивно відчувати характер захворювання. Тому немає заочної медичної освіти – навчитися клінічній медицині можна тільки біля ліжка пацієнта. Клінічне мислення формується в процесі самостійних спроб, намаганні студента вирішувати клінічну задачу в реальних умовах біля ліжка хворого, а не в аудиторіях.

В клініці внутрішньої медицини закладається формування майбутнього лікаря – людини, збагаченої медичною теорією та вмінням клінічно мислити. На досягнення цього і спрямована організація навчального процесу при проведенні практичних занять, лекцій, клінічних та клініко-анатомічних конференцій [4].

При проведенні практичних занять в клініці найбільша увага приділяється роботі з хворими. Опануванню практичними навичками ми надаємо особливе значення у формуванні лікаря-клініциста. Самостійне обстеження хворого на практичних заняттях – крок до опанування навичками і вміннями.

Курация хворих, яких обстежують студенти самостійно, з подальшим клінічним розбором, допомагають кращому засвоєнню практичних навичок, принципів медичної деонтології, сприяє розвитку клінічного мислення.

Рівень знань, здібностей до самостійного творчого мислення у студентів різні, тому навчання передбачає індивідуальний підхід, особливо у студентів-іноземців. Студенту необхідно використовувати всі раніше засвоєні знання, вміння, інформацію про допоміжні та інструментальні методи дослідження для того, щоб встановити діагноз, намітити лікування, профілактичні та реабілітаційні заходи.

Клінічний розбір хворих передбачає вивчення матеріалу методом дискусії, яку спрямовує викладач. Студент самостійно пропонує власні думки і, отримавши додаткову інформацію від викладача, розв'язує проблему – встановлює клінічний діагноз хворому. Особлива увага викладачів спрямована на навчання студентів розкривати патогенетичні механізми розвитку захворювання, вміння проведення диференціального діагнозу, формування клінічного діагнозу, призначення етіотропного та патогенетичного лікування. Дискусія під час клінічного розбору стимулює мислення студента щодо вироблення загальних засобів аргументації, доказу або оцінки, допомагає студентам у вивченні внутрішніх хвороб і, під керівництвом викладача, дійти правильних теоретичних і практичних висновків [2].

Спілкування іноземних студентів з хворими має свої особливості, тому повинно проходити під пильним спостереженням викладача, який як правило, відіграє роль провідника між іноземним студентом і хворим. В зв'язку з цими особливостями, викладання предмету для студентів-іноземців повинно доручатися найбільш досвідченим викладачам, які мають високий професійний рівень і разом з тим добре володіють педагогічною майстерністю. Викладач повинен навчити студентів вмінню спілкування з хворою людиною, демонструвати при цьому витримку, такт, деонтологічні властивості. Культура поведінки викладача, як людини старшої за віком, з певним життєвим досвідом, з його педагогічним, професійним і науковим авторитетом, повинна впливати на формування студента, як майбутнього лікаря, який буде працювати у іншій країні з високими професійними вимогами і належною оцінкою праці висококваліфікованого спеціаліста.

Велике значення у підготовці майбутніх лікарів, на наш погляд, належить клінічним та патолого-анатомічним конференціям, які проводяться під керівництвом професора, де кожен із співробітників клініки може висловити свої міркування з приводу діагностики та лікування хворого, навести цікаві приклади з лікарської практики, на яких до обговорення проблеми залучаються студенти.

Найкращий підручник не зможе у всій повноті передати особливості клінічного перебігу захворювання у різних хворих. Тому, крім розборів конкретних хворих під керівництвом досвідчених викладачів, для студентів та співробітників клініки особливу цінність мають клінічні лекції професора або доцента. Вважаємо, що клінічні лекції повинні бути основою дисципліни, визначати рівень та обсяг інформаційного навантаження, стати програмним документом для практичних занять і самостійної роботи студента. Клінічна лекція з детальним розбором тематичного хворого носить проблемний характер. Вона повинна бути творчою і цікавою, що вимагає від лектора високої наукової, педагогічної та лікарської кваліфікації. Лекція одночасно має стати не тільки джерелом інформації, а й способом формування клінічного мислення, розвивати у слухачів логіку. Лекція має бути адаптованою до відповідного курсу, розрахована на середнього студента і особливо враховувати сприйняття лекційного матеріалу студентами-іноземцями. Отже, у навчальному процесі клінічна лекція посідає одне з провідних місць, вона є найкращим засобом для розвитку не тільки професійної майстерності, а й творчого ставлення до професії лікаря і альтернативи їй немає [1].

Кафедрою проводиться систематична робота з методичного забезпечення навчального процесу, що включає підготовку посібників, підручників, методичних розробок для студентів-іноземців IV, VI курсів медичного факультету, що дозволяє студентам краще зосередитися в підготовці до занять, звернути увагу на «ключові» питання, підвищити рівень підготовки.

Методологічна спрямованість викладання клінічних дисциплін припускає, щоб уся структура навчальної дисципліни і логіка викладання кожної теми були побудовані відповідно до останніх досягнень науки. Це вимагає від викладача профільного предмету бачити і розуміти, проявами яких об'єктивних взаємозв'язків є процеси, про які він говорить студентам. Викладач мусить уміти пояснити студентам необхідність глибокого і правильного розуміння питань спеціальності.

Щоб виконати поставлені завдання, викладач має бути зразком для студентів не тільки в питаннях знань предмету, але і загального розвитку, культури, виховання в моральному відношенні. Слід пам'ятати, що викладач,

особливо клініцист, це не тільки педагог (вихователь, учитель, викладач), провідною метою якого є підготовка всебічно розвинутого кваліфікованого спеціаліста, а насамперед лікар, який мусить лікувати хворих і показувати взірць володіння цим складним процесом. Тим більше, що є такі хвороби, які можна вилікувати або полегшити страждання тільки добрим словом і порадою, яка дає надію. У той же час формальним, бездушним ставленням до хворого можна завдати шкоди людині, яка страждає, і студенту, який уважно стежить за діями вчителя і переймає зневажливе ставлення лікаря до хворого. У зв'язку з цим, викладач повинен постійно займатися самовихованням і вдосконаленням своїх знань, природно, в тому середовищі, в якому він живе [5].

Високий професіоналізм професорсько-викладацького складу і практичних лікарів, з якими спілкується студент, здатний відкривати горизонти нових медичних знань, які через утілення в практику створюють умови правильного розуміння людьми здорового способу життя, первинної і вторинної профілактики захворювань, а в разі появи або загострення хронічних хвороб – методів ефективного лікування.

Підсумок

Сучасна практика освіти іноземних фахівців – невід'ємний елемент ринкової економіки. Від якості освіти іноземних спеціалістів залежить рівень навчального закладу та його авторитет на міжнародному рівні. Це обумовлює кількість студентів, які будуть бажати вчитися в цьому вищому медичному закладі. Тому, колектив кафедри внутрішньої медицини постійно і наполегливо працює над вдосконаленням методів підготовки іноземних студентів, як висококваліфікованих фахівців, враховуючи сучасні вимоги до навчального процесу, а також використовуючи найкращі надбання вітчизняної та світової медичної науки і особливості майбутньої роботи студентів-іноземців у своїх країнах.

Література

1. Ляшук П.М. Клінічна лекція// Актуальні питання організації та медичного забезпечення навчального процесу – Чернівці, 2000. – С. 77-28.
2. Новак О.В. Современные подходы в подготовке врачей в условиях клиники / О.В. Новак, О.С. Кітура, О.А. Черевко// – 2010. – Т.2, Ч.1. – С. 219-221.
3. Пиддаев А.В. Болонский процесс в Европе / А.В. Пиддаев, В.Г. Передерий //– Одесса: Медуниверситет, 2004.–192с.
4. Скрипник И.Н. Пути преодоления регресса в обучении студентов и развитии современной медицины/ И.Н. Скрипник, М.А. Дудченко, О.В. Новак [и др.] // – Київ, 2011. – Р. 271-278.
5. Скрипник И.М. Перспективы, напрямки й особливості Болонського процесу в Вищих медичних закладах України / И.М. Скрипник, О.В. Новак, М.А. Дудченко [и др.] // - Київ, –2011.–додаток 2, №3.–Т.1(26) –С. 521-527.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ НА КАФЕДРЕ ВНУТРЕННЕЙ МЕДИЦИНЫ
Скрипник И.Н., Новак О.В., Гонко А.Ф., Маслова А.С., Шапошник О.А., Приходько Н.П.

Основными требованиями к современному специалисту и выпускнику медицинского вуза является высокий уровень научной и практической подготовки, организаторские способности, высокая культура и эрудиция. Это дает возможность быть конкурентно-способным на рынке труда, особенно за рубежом. Уровень знаний, способностей к самостоятельному творческому мышлению у студентов разные, поэтому обучение предполагает индивидуальный подход, особенно у студентов-иностранцев. В клинике внутренней медицины закладывается формирование будущего врача – человека, обогащенного медицинской теорией и умениями клинически мыслить. На достижение этого и направлена организация обучения студентов-иностранцев на кафедре внутренней медицины.

Ключевые слова: внутренняя медицина, клиническое мышление, студенты-иностранцы.

FEATURES OF TEACHING FOREIGN STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE
Skrypnik, I.M., Novak O.V., Gopko O.F., Maslova, G.S., Shaposhnyk O.A., Prikhodko N.P.

The main requirements for modern specialist and graduate of the Medical University is the high level of scientific and practical skills, organizational skills, high culture and erudition. This gives the possibility to be competitive at the labor market, especially abroad. This gives the possibility to be continuously competitive job market, especially abroad. The level of knowledge and skills for independent creative thinking of students is different, so learning involves an individual approach, especially foreign students. The shaping of future doctor laid in the clinic of internal medicine. This person is enriched of medical theory and clinical thinking. Organization of foreign students training aimed at achieving of this goal at the department of internal medicine.

Key words: internal medicine, clinical thinking, foreign students.

УДК 378.14:61

И.М. Скрипник, В.К. Ляшук, Л.М. Добровольська, Г.С. Маслова, О.Г. Макарьев
ВНМУ України, Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК У СУЧАСНІЙ ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ

У зв'язку з розвитком науки, техніки і медичних технологій життя постійно диктує нові вимоги до рівня знань і вмінь працівників сфери охорони здоров'я, чим обумовлена необхідність безперервної професійної освіти. Безперервний професійний розвиток реалізується шляхом як безпосереднього спілкування, так і через використання «дистанційного навчання». Сучасна післядипломна освіта реалізується через перехід від кваліфікаційної моделі фахівця до компетентнісної.

Ключові слова: післядипломна освіта лікарів, безперервний професійний розвиток, компетентність.

Сьогодні у зв'язку зі швидкими темпами розвитку медичної науки у медичних працівників виникає необхідність постійного удосконалення володіння навичками у використанні діагностичних засобів, лікувально-діагностичної апаратури, засвоєння нових підходів до лікування і профілактики патологічних станів. Досвід роботи системи медичної післядипломної освіти свідчить про те, що підвищення кваліфікації спеціалістів проводиться шляхом поповнення їх професійних знань і вмінь за рахунок інновацій, якими поповнилася медицина за певний час. В останні роки відбулась принципова зміна системи накопичення і передачі знань, зріс їх обсяг, що унеможливило